

# IDEOVÝ ZÁMER

## MANAŽÉRSKY VÝSTUP I-01

podľa vyhlášky MIRRI SR č. 401/2023 Z. z.

Pre **rýchlejšiu prípravu** projektu a **vyššiu spokojnosť** používateľov.

### Identifikácia projektu

Názov:	Vybudovanie IT platforma lepšej regulácie podľa stratégie RIA 2020
Realizátor:	Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky
Kontaktná osoba:	Libor Červenka
Dátum:	10.4.2024
Predpokladaný začiatok:	Q3 2024
Dátum schválenia projektovou komisiou:	22.04.2024

# 1 POPIS PROJEKTU

## 1.1 STRUČNÝ POPIS VÝCHODISKOVEJ SITUÁCIE

Pôvodným zámerom bolo tento projekt realizovať súbežne s IT projektom „IT platforma lepšej regulácie podľa stratégie RIA 2020 – Inteligentné regulácie“ (ďalej len „Projekt“). Tento Projekt mal tri fázy a mal poskytnúť potrebnú IT podporu komplexným procesom súvisiacim s analýzou právnych predpisov, regulácií a vplyvov na podnikateľské prostredie. Zo strany MIRRI bol schválená Fáza 1: Vybudovanie platformy a Fáza 2: Dátový projekt. Došlo aj k podpisom Zmlúv o poskytnutí nenávratného finančného príspevku č. Z311071Q843 v celkovej výške 6 005 033,81 € a č. NFP311070Y003 v celkovej výške 8 089 156,83 €. Rozhodnutím podpredsedníčky vlády SR pre investície a informatizáciu v apríli 2020 však nebol žiaden z IT projektov realizovaný a potreba podporiť procesy adekvátnou infraštruktúrou ostala týmto nenaplnená.

S implementáciou POO pribudli na oddelení zlepšovania podnikateľského prostredia (ďalej len „OZPP“) ďalšie analytické procesy ako posudzovanie goldplatingu, ex-post hodnotenie regulácií, 1in2out a potreba podporiť analytické procesy OZPP ešte viac vzrástla. Máme za to, že je potrebné na tieto potreby praxe reagovať a zlepšiť tým kvalitu výstupov OZPP, podporiť zamestnancov štátnej správy pri analýze vplyvov na podnikateľské prostredie, ako aj o posudzovanie ďalších vplyvov v rámci legislatívneho procesu. Riešením by mohla byť realizácia národného projektu financovaného z Programu Slovensko 2021 – 2027. Cieľom projektu by bolo využitie prínosov digitalizácie pre občanov, podniky, výskumné organizácie a orgány štátnej správy a to konkrétne v oblasti informatizácie a digitálnej transformácie. Takýto projekt by priamo nadviazal na zámery z nerealizovaného projektu „IT platforma lepšej regulácie podľa stratégie RIA 2020 – Inteligentné regulácie“ a podporil by tak komplexné analytické procesy štátnej správy a výrazne tak zvýšil analytickú kapacitu štátu.

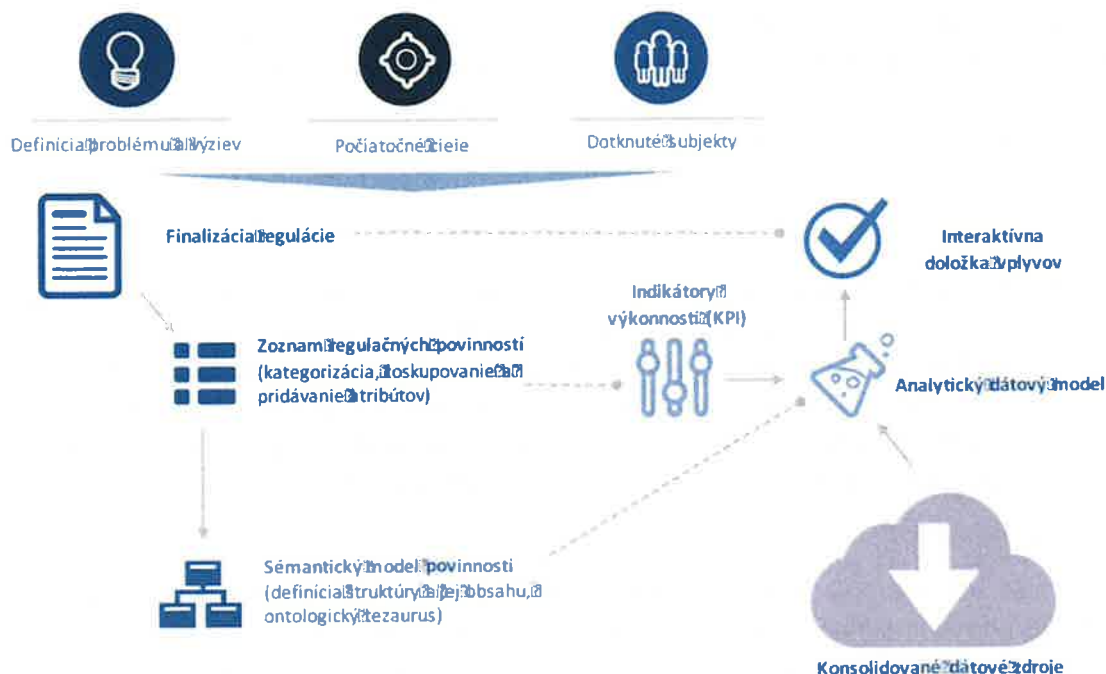
## 1.2 SITUÁCIA PO REALIZÁCII PROJEKTU

Realizáciou projektu Inteligentné regulácie dôjde k zefektívneniu procesov súvisiacich s prijímaním nových regulácií a zároveň k zásadnému skvalitneniu posudzovania vplyvov týchto regulácií a k následnému hodnoteniu ich účelnosti a efektívnosti. Tým, že celý proces bude podporený prostredníctvom IKT, bude sa vytvárať znalostná báza regulovaného prostredia na základe presne definovaného sémantického a logického modelu, ako aj matematické modely vplyvov regulácií. Táto znalostná báza umožní efektívne spravovať regulačný rámec vďaka modelovaniu jeho fungovania a overovaniu týchto modelov na základe spätnej väzby z regulovaného prostredia. Takéto komplexné informácie o regulačnom rámci budú slúžiť odborníkom nielen v procese prípravy a posudzovania nových regulácií, ale aj v procese monitorovania regulovaného prostredia, dozoru a dohľadu.

**Výsledkom projektu Inteligentné regulácie bude:**

- Zavedenie služieb pre:
  - o aplikovanie postupov dátovej vedy pri posudzovaní vplyvov regulácie,
  - o dátovú časť platformy, ktorá prispeje k tvorbe dát potrebných pre správne ex ante - posudzovanie vplyvov a ex post - hodnotenie účelnosti a efektívnosti regulácií,
  - o modelovanie vplyvov pripravovanej alebo upravovanej regulácie a ich následné prepočítanie na základe reálnych dát v ex post - hodnotení účelnosti a efektívnosti,
  - o získavanie spätnej väzby o fungovaní regulovaného prostredia,
  - o efektívnu spoluprácu pri príprave regulácie a posudzovaní jej vplyvov,

- o orientovanie sa v regulovanom prostredí, analýzu duplicit vyskytujúcich sa v reguláciách, double-banking a gold-plating,
  - o inteligentné vyhľadavanie aktuálnych povinností týkajúcich sa konkrétneho subjektu.
- Vytvorenie komplexnej IT platformy lepšej regulácie, ktorá podporí proces vytvárania štruktúrovaných regulácií v strojovo čitateľnej podobe s možnosťou inteligentného vyhľadávania



Výsledkom projektu Inteligentné regulácie rovnako bude:

- Zavedenie dátovej vedy a rozhodovania na základe dôkazov do procesu prípravy, schvaľovania a revízie regulácií;
- Výrazne vyššia kvalita vypracovania doložiek vybraných vplyvov k reguláciám, ktoré budú interaktívne, ľahko čitateľné a ktoré budú pracovať s overenými a aktuálnymi dátami;
- Podpora ex post - hodnotenia účelnosti a efektívnosti existujúcich regulácií;
- Lepšia orientácia pre občanov a podnikateľov vo svojich právach a povinnostiach.

### 1.2.1 NAVRHOVANÉ FUNKCIONALITY PROJEKTU

V rámci projektu budú vypracované nasledovné funkčné komponenty:

- Kolaboračná platforma

Analýza vplyvov legislatívnych materiálov na podnikateľské prostredie je vypracovaná zamestnancami úradu, ktorí legislatívu predkladajú. MH SR je v tejto aktivite v roli koordinátora, procesom poskytuje podporu a súčasne ako aj ostatné rezorty, ktoré sú súčasťou pripomienkového procesu, výstupy pripomienkuje. Kolaboračná platforma prispeje k jasnej, rýchlej a zrozumiteľnej komunikácii medzi orgánmi štátnej správy.

#### - Údajová základňa

Pri analýze vplyvov na podnikateľské prostredie je nevyhnutné opierať sa o jednotné a relevantné dáta. Takéto dáta musia byť následne dostupné pre všetky subjekty zapojené do analýzy vplyvov na podnikateľské prostredie, ako aj analýzy ostatných vplyvov. V súčasnosti orgány štátnej správy nemajú prístup k potrebným dátam. Tie sú niekedy verejne nedostupné alebo ťažko dohľadateľné – napr. prístupné iba príslušným rezortom, nezverejnené z dôvodu GDPR a pod. Vytvorenie databáz prispôbeným potrebám analýz vplyvov na podnikateľské prostredie výrazne zlepši kvalitu výstupov. Pri návrhu údajovej základne je potrebné zohľadniť možnosti, ktoré ponúka informačný systém Konsolidovanej analytickej vrstvy (ďalej len „KAV“) vybudovaný MIRRI a definovať vhodný systém integrácie medzi Slov-lex, KAV a analyzovaným riešením pre IT platformu RIA.

#### - Register regulácií

Register regulácií bude slúžiť ako prehľadný a kompletný zoznam všetkých platných regulácií v jednotlivých zákonoch s vplyvom na podnikateľské prostredie, ako aj na ostatné vplyvy. Register bude dostupný pre občanov, podnikateľov a orgány štátnej správy. Spolu s dôveryhodným vyčíslením vplyvov regulácií bude poskytovať relevantné informácie o dopadoch legislatívy. Register regulácií bude vychádzať zo sémantických rozkladov zákonov. Pri spracovaní registra regulácií sa počíta aj s využitím technológie umelej inteligencie, strojového učenia a veľkých jazykových modelov.

#### - Analytické nástroje

Analýza právnych predpisov, regulácií, identifikovanie vplyvov a ich vyčíslenie sú náročné činnosti, pri ktorých je potrebné spracovať veľké množstvo textu a obsahovo ho správne analyzovať. Štatistika predkladaných návrhov regulácií ukazuje, že počet nesprávne vyplnených/nevyplnených doložiek je vysoký. Ku zlepšeniu celkovej kvality výstupov analýzy vplyvov legislatívy na podnikateľské prostredie by mohlo prispieť využitie analytických nástrojov. Práca s rozsiahlymi textovými dokumentmi regulácií sa javí ako činnosť vhodná na využitie umelej inteligencie, tzv. veľkých jazykových modelov (LLM – Large language model) a hľadanie možnosti využitia pri práci so zákonmi.

### 1.3 ÚPRAVA PROCESOV

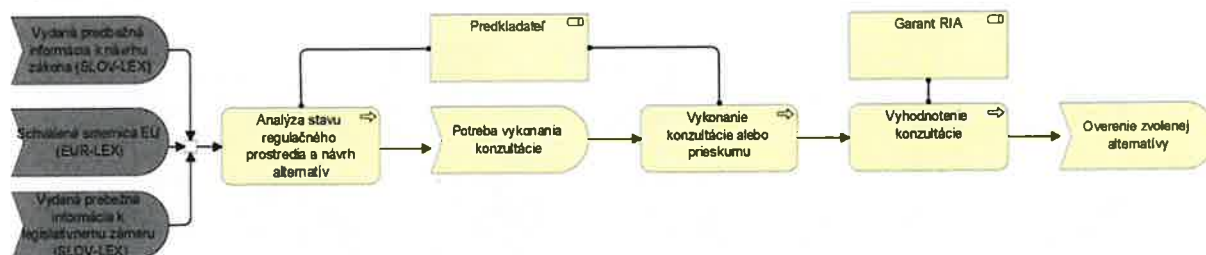
V súčasnosti sa na základe schválenej verejnej politiky vypracúva stratégia, podľa ktorej sa navrhujú Akčné plány. V týchto plánoch sa definujú procesy zavádzania opatrení legislatívneho aj nelegislatívneho charakteru.

Samotný legislatívny proces je určený Legislatívnymi pravidlami vlády SR, ktoré záväzne určujú pravidlá tvorby všeobecne záväzných právnych predpisov (legislatívnych opatrení, ďalej len „právny predpis“) a upravujú postup ministerstiev a ostatných orgánov verejnej moci (ďalej len „predkladateľ“). V rámci legislatívneho procesu sa realizujú nasledovné činnosti:

- Príprava legislatívneho zámeru – vypracúvajú ministerstvá a ostatné ústredné orgány štátnej správy pred prípravou návrhu zákona s výrazným hospodárskym a finančným vplyvom alebo v prípade, ak o tom rozhodne vláda.
- Príprava návrhu zákona – tento proces obsahuje hlavne:
  - o vypracovanie paragrafového znenia zákona,
  - o vypracovanie doložky vybraných vplyvov a príslušných analýz vybraných vplyvov,
  - o spracovanie testu vplyvov na mikropodniky, malé podniky a stredné podniky (test MSP),

- o vykonanie konzultácie plánovaných opatrení na základe zváženia predkladateľa (len v prípade analýzy vybraných vplyvov na podnikateľské prostredie rozhoduje o povinnosti vykonania konzultácie Garant RIA),
- o zabezpečenie pripomienkových konaní (predbežné a medzirezortné pripomienkové konanie).

Na nasledujúcej schéme je znázornený proces posúdenia vplyvov, do ktorého spadajú opatrenia legislatívneho aj nelegislatívneho charakteru, ktoré sú schvaľované Vládou SR.

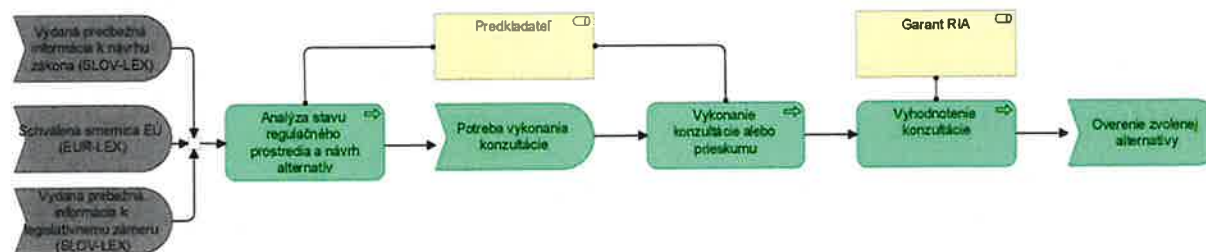


Súčasná IT podpora spočíva v používaní emailovej komunikácie medzi jednotlivými aktérmi procesu a využívaní webového sídla MH SR.

V budúcnosti sa plánuje výrazné posilnenie posudzovania vplyvov, ktoré na základe zozbieraných skúseností z hodnotených regulácií bude vstupovať už do procesu prípravy plánových opatrení legislatívneho aj nelegislatívneho charakteru pre danú politiku.

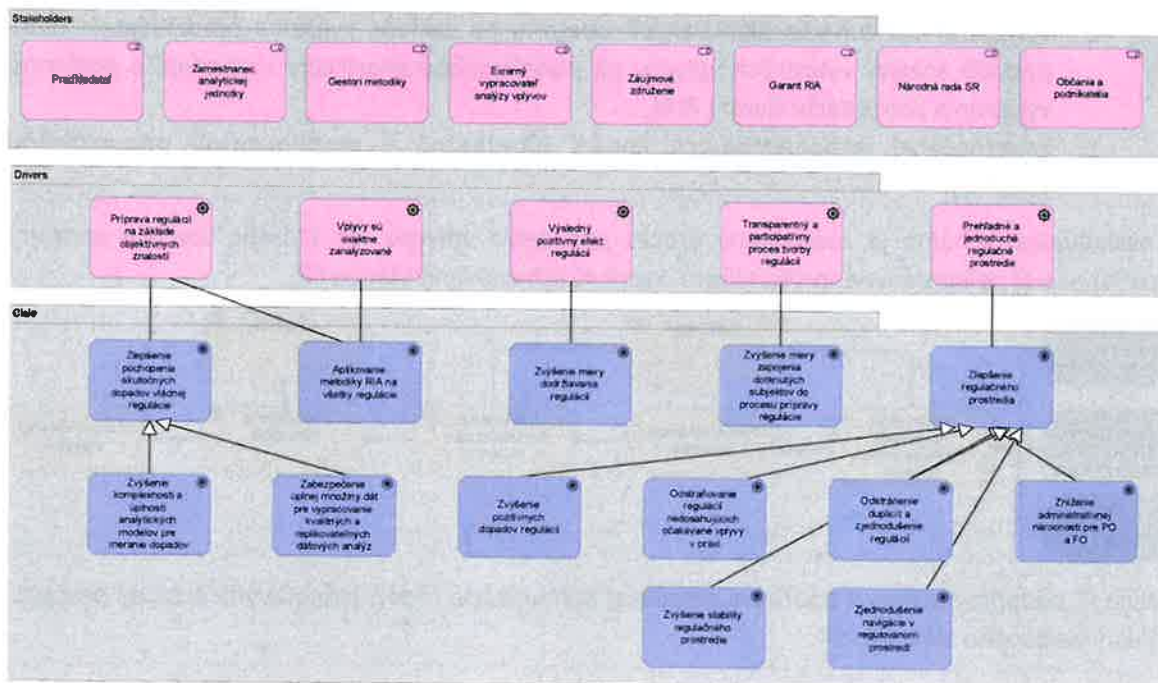
Posudzovanie vplyvov sa tiež môže stať podkladom pre zasadanie NR SR, v ktorej bude hodnotiť vplyvy poslaneckých návrhov (čo si bude vyžadovať úpravu rokovacieho poriadku NR SR a výsledok závisí od ochoty poslancov realizovať takúto možnosť). Niektoré z poslaneckých návrhov už doložku vybraných vplyvov i analýzy vybraných vplyvov obsahujú. Za účelom zachytenia zmien vplyvov v návrhoch regulácií aj po schválení vládou SR bude Jednotná metodika posudzovania vplyvov rozšírená aj o posudzovanie vplyvov poslaneckých návrhov.

Procesne síce nebude dochádzať k zmenám, avšak projekt prispeje k výraznej elektronizácii procesov, ako je naznačené na nasledujúcej schéme:



## 2 POUŽÍVATELIA RIEŠENIA

Na nasledujúcej schéme je definovaná základná motivačná architektúra riešenia, ktorá definuje aj užívateľov budovaného riešenia.



Funkcie vytvoreného systému Inteligentných regulácií (ďalej len „IR“) sú poskytované ako služby Software-as-a-Service (SaaS) nasledovným používateľom:

- Stálej pracovnej komisii na posudzovanie vybraných vplyvov,
- Gestorovi RIA (MH SR) s vytvorením možnosti poskytovania týchto služieb ostatným gestorom metodík (MPSVR SR, MF SR, MV SR, MŽP SR), ktorí predstavujú hlavných používateľov systému,
- Organizačným jednotkám verejnej správy, ktoré sú predkladateľmi regulácií,
- Organizačným jednotkám verejnej správy, ktoré prispievajú k napĺňaniu Registra regulácií,
- Analytickým jednotkám verejnej správy ako aj tretím stranám (napríklad odborným analytikom na univerzitách), ktoré zabezpečujú analytickú podporu pri analýze vybraných vplyvov regulácií ako aj pri monitorovaní a hodnotení regulovaného prostredia,
- Slovak Business Agency, ktorá zároveň vykonáva Test MSP v rámci procesov systému IR,
- Fyzickým a právnickým osobám, ktoré požadujú prístup k informáciám o reguláciách, či už ako dotknutý subjekt alebo len ako subjekt zaujímavý sa o regulácie a ich zlepšovanie.

K službám IS IR pristupuje:

- zamestnanec verejnej správy cez jednotný workdesk,
- fyzická a právnická osoba vstupujúca do procesu RIA, alebo využívajúca služby Registra regulácií v kolaboračnej platforme cez webový portál a mobilnú aplikáciu (obsahujúcu len zmysluplné funkcionality, o ktoré bude záujem),
- fyzická a právnická osoba, ktorá je oprávnená prostredníctvom analytických nástrojov pristupovať k dátam a analytickým modelom RIA.

Informačný systém IR bude integrovaný s informačnými systémami verejnej správy, ktoré súvisia či už s procesom prípravy regulácií, ich monitoringom a dozorom alebo so sprístupňovaním informácií konečným používateľom systému. Integráciou sa získajú dodatočné pozitívne efekty vo forme zjednodušenia až úplného odbúrania niektorých častí administratívnych úkonov pri zbere podkladov pre posudzovanie vybraných vplyvov regulácií. Kľúčové bude analytické rozhranie Centrálného dátového

skladu, ktorý poskytne prístup k údajom nielen v časti pre skúmanie (tzv. Discovery) alebo v štruktúrovanej časti pre BI nástroje, ale pomocou dopytových nástrojov aj do tzv. Data Lake.

### 3 PRÍNOSY

Lepšia regulácia sa nezaobera konkrétnymi sektorovými politikami, ale stanovuje centrálné ciele, procesné a kvalitatívne štandardy a pravidlá, ex ante – posudzovania vplyvov a ex post hodnotenia účelnosti a efektívnosti regulácií, vďaka ktorým sa legislatíva či regulácie pripravujú, posudzujú, schvaľujú, implementujú, vyhodnocujú a upravujú alebo rušia. Jej konečným cieľom je prostredníctvom optimalizácie regulačného prostredia zvýšiť transparentnosť a konkurencieschopnosť štátu. Problematika lepšej regulácie si preto vyžaduje centrálnu odbornú koordináciu a dohľad nad celým životným cyklom regulácie, čo už dnes Ministerstvo hospodárstva SR (ďalej len „MH SR“) v istej miere v rámci ex ante - posudzovania vplyvov vykonáva prostredníctvom Stálej pracovnej komisie Legislatívnej rady vlády SR na posudzovanie vybraných vplyvov (ďalej len „komisia RIA“).

Centrálné riešenie lepšej regulácie je najlepším variantom z nasledujúcich dôvodov:

- lepší prenos skúseností a najlepších praktík smerom k jednotlivým predkladateľom regulácií a analytickým útvarom jednotlivých rezortov,
- lepšia kontrola dosahovania výsledkov,
- umožnenie kvantifikácie celkových vplyvov regulácie syntézou vstupov od predkladateľa materiálu a gestorov metodík.

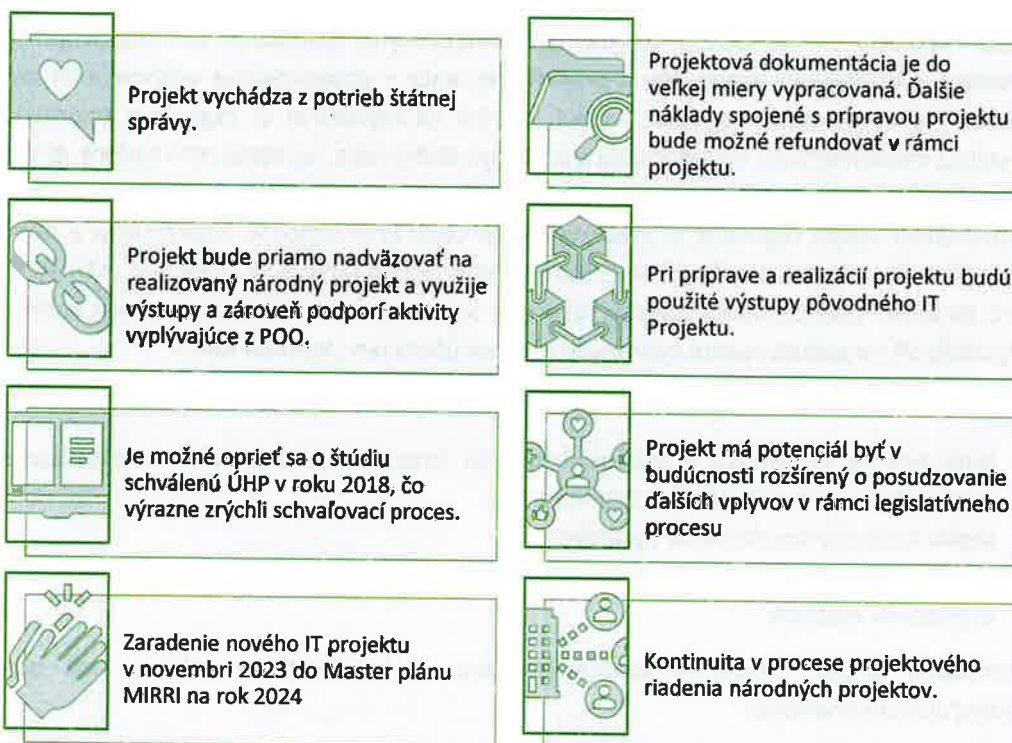
Navrhovaný projekt poskytne kvalitatívne ako aj kvantitatívne prínosy. Ich pomenovanie je v nasledujúcom prehľade:

- Zníženie administratívnych nákladov podnikateľského sektora spojené s informačnými povinnosťami (270 mil. € ročne - Neopodstatnená administratívna záťaž podnikateľského prostredia – rok 2014) – potenciál cca 5%,
- Zníženie nákladov a času pracovníkov na vypracovávanie doložiek vplyvov,
- Zníženie času a nákladov podnikateľov pri identifikovaní nových povinností a ich aplikácie do praxe – potenciál cca 1,5 mil. € ročne,
- Zlepšenie regulačného rámca, ktorý dosahuje želané ciele a motivuje občanov a podnikateľov dodržiavať regulácie,
- Zvýšenie produktivity práce (ušetrenie času pracovníkov) vďaka automatizácií, rozdeleniu úloh, štandardizácií,
- Efektívnejšie využívanie a zdieľanie zdrojov,
- Zlepšenie kvality rozhodnutí pri riešení definovaných problémov v oblasti regulácií,
- Zvýšenie efektivity dohľadu nad regulačným procesom,
- Tvorba znalostnej ekonomiky vplyvom tvorby modelov a analýz vybraných vplyvov pre rôzne oblasti a druhy regulácií a ich opakované využívanie,
- Podpora dopytu po inovatívnych riešeniach v digitálnej ekonomike.

### 3.1 VYHODNOTENIE VÝHOD A RIZÍK PRIPRAVOVANÉHO PROJEKTU

V nasledujúcej schéme sú vyhodnotenú základné výhody a riziká pripravovaného projektu:

#### PLUSY:



#### MÍNUSY:





## 4 ROZPOČET

Detailný rozpočet projektu bude vypracovaný na základe UCP (Use Case Point Analysis) metodiky, ktorá je metodickým materiálom MIRRI a slúži práve na stanovenie predpokladanej hodnoty projektu. Pre účely Ideového zámeru boli stanované náklady nasledovne:

Typ aktivity	Skupina výdavkov	Suma
Hlavné aktivity	521 Mzdové výdavky	1 350 000 €
	013 Softvér	7 830 000 €
Podporné aktivity	521 Mzdové výdavky	570 000 €
	518 Ostatné služby	150 000 €
Spolu		9 900 000 €

